

08.10.2020

UKA2020/19

Uunga siunnersuut: Soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussinermut peqataasussaatitaneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnissaa pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx. xxx 2020-meersoq
(Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq)

Siumut sinnerlungu Naalakkersuisut saqqummiussaannut qujavungut.

Maannakkut inatsik atuuttoq 2016-mi naammassisoq 2019-milu ilassuserneqartup.

Iluani allannguuteqartoqarnissaannik Naalakkersuisut siunnersuutaannut imaattumik oqaaseqassaangut.

Siullermik tamatta peqqikkutta utoqqalisussaaguvut nuntasinni najungaqartungut. Utoqqalilernermilu soraarnerussutiatigut katersaqarsimanerup siunertaraa ullumikkornik utoqqalisut atukkamik pissaqarnerullutik inuunissaasa qulakkeerinneqataaffiunissaa, manna inatsik tunngavisseeqataassasoq.

Inatsisilli tassaangillat qaqunguluunniit allanngortinneqarsinnaassangittut. Saqqummiunneqartup allannguutissaai §§-fit iluani oqaasertat annermik tunngavingaat isertitat tunngavingineqartut allanngortinneri, aammalu iluanaarutitnik imaappoq sinneqartoortut iluanaarutitnik toqqoterisussaataanerami aallaavissat. Kiisalu ukiuni tulluuttunut inuit katersisussaataanerisa 6%-miik qaffannissat.

Inatsisip atuutsinneqarnerani piumasaqaatit annertuut pisussaaffiillu inunnt kalaallit nunaanni najugaqartunut, paasilerorneqarsinnaassangippata maannamut, tupinnarnaviangilaq ukiut ikittuinnanguit aallartinneraniik maannamut pingaaruteqaraluaqisoq torrallannepaasimanngilarput,

Inunnt ataasiakkaanut pingaartumillu uani inatsisip ilassutaani aalisartunut piniartunut savaatinnut sanaluttartunullu, ersarissumik igerlannissaannut aqutissiuunneqannginnerat, kigusinnerusukkulli Naalakkersuisut malitassaliorinnaanermik taamaallaat innersuussinamata.

Siumumi isumaqarpugut suliffeqarfinnut tunitsiviuppata allatigulluunniit tigooqqaaviuppata tunisatigut akileraarutiginnissaannut pisussaaffiliisinnaaneq aqutaasariaqartoq, tamannalu matuma suliarineqarnerani ilanngunneqassasoq siumumi isumaqarpungut. Pissutingalungu ukiut ukiup ulluini pingortitami inuutissarsiuteqartut qanoq isertaqaruamaarnersut siumut oqaatigineqarsinnaanngisaannarpoq.

Siumoortumilli missiliuinikkut nalunaarutaagallartoqartarpoq. Kisianni inatsimmi uani 2000kr aallaavingalungu toqqorsimanngippangu akileraaruseriffik pisussaaffilerneqarpoq akiliisissangaat inuk pineqartoq, imaluunniit ukiumi akileraarutitigut akiliisitsinerami ilanngunneqassasut,

Allaammi ukiut qulit kingumut tunaartaralungit akiliisitsiniarneq igerlasinnaasoq ersippoq.

Ilassutaanilu nunani allani ilinniarnikkut nunarput qimaqqasimangaanni illersorumallungit ukiunut sisamanut kingumut atorineqarsinnaallutik.

A-nilli isertitaqartut sulitsitsuisa pinginnaatitaaffeqarsinnaanerat uani maluginiarparput, tamannalu pisussaaffiusariaqarpoq ersarissaq suliffeqarfinnut.

Taamaattorli inuup akissaatiminik ukiumut isertittakkamini ukiunut tulluuttunut qaffakkiartuinnarnissaa pissusissamisoornersoq oqallisigilluartariaqarpaput, assersuut 18-nik

ukiulik ileqaarluni aallartikkuni isertitat tunngaviunut angusimagunigit ukiut 45-rut missaat katersissaaq ilumut 10% ukiumut katersussavaa?

Naalackersuisunut 6% qummut killigineqarpat naammakkallannginnersoq misissullaqoqaarut aapassaaneertinnangu.

Siumumi malunginiarparput nassuiaatini ilaatigut inoqutigiiit sisamat agguaqatigiisillungu 8000kr angullugit tigusaqarnerusalersimasut allaaserineqarput, inaallagissamut imermut akit assigiilernerisa kingorna.

Siumumi angusaq tamanna nuannaarutingaarput. Kisianni ileqqaartussaataalernermit tunngaviussanngittoq isumaqarpugut pissutigalugu ulluinnarni atukkatigut inuuniarnikkullu akit annertuumik qaffannikuupput aammalu akitsuutitigut pisussaaffilersornikuuavut. Tamakku tunngavingalugit qulaani oqariartuuterput qummut killigititassaq 2026-mi 10% tulluurtut isiginngilarput.

Kiisalu ersarissumik allaqqassasoq akileraareernermi katersat imaluunniit akileraannginnermi suli katersat.

Maluginiagassaavorlu suli 2016-miik maannamut suli qaavatigut it allaffissornernikkut qaffaatissat million affai pisariaqartinneqartut.

Aammalu tusarniaanermi soqutigineqarnera killeqarsimammat uggorilaarparput inunnut 18-leereersimasunut tamanut unngammat.

Qulaani taasavut innersuullugit kalaallinut tulluusarsinnaanerat periarfissilluarumallungu ataatsimiititaliamut susassaqtumut igerlatipparput.

Qujanaq...

Karl-Kristian Kruse

SIUMUT